

Yerushalayim HaBenuya: Unity and Community

Rabbi Elchanan Adler
Rosh Yeshiva, RIETS

❧ **SHIUR** ❧

Monday, July 21, 2008

Rabbi Isaac Elchanan
Theological Seminary

Legacy Heritage Fund
RABBINIC ENRICHMENT INITIATIVE

A PROJECT OF YESHIVA UNIVERSITY'S
Center for the
Jewish Future

LEGACY
HERITAGE
FUND
LIMITED

SUPPORT FOR THE LEGACY HERITAGE FUND RABBINIC ENRICHMENT INITIATIVE HAS BEEN GENEROUSLY PROVIDED
BY LEGACY HERITAGE FUND LIMITED.

“Jerusalem – United We Stand”

1) Sefer Tehillim, 122 תהלים פרק קכב	10) Sefer Yeshayahu, 62 ישעיהו פרק סב
2) Yerushalmi, Chagiga 3 תלמוד ירושלמי מסכת חגיגה פרק ג דף עט טור ד /ה"ו	11) Shemot Rabbah, 18 שמות רבה (וילנא) פרשה יח ד"ה ה ד"א ויהי
3) Yerushalmi, Bava Kamma, 7 תלמוד ירושלמי מסכת בבא קמא פרק ז דף ו טור א /ה"ז	12) Masechet Menachot, 87a תלמוד בבלי מסכת מנחות דף פז עמוד א
4) Masechet Chagiga, 26a תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף כו עמוד א	13) Masechet Bava Batra, 75a תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף עה עמוד א
5) Masechet Ta'anit, 5a תלמוד בבלי מסכת תענית דף ה עמוד א	14) Devarim Rabbah דברים רבה (ליברמן) פרשת שופטים ד"ה יב. כי תקרב
6) Rashi, Bereishit 28 רש"י בראשית פרק כח	15) Sefer Iyov, 25 איוב פרק כה
7) Masechet Chagiga, 12a תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף יב עמוד ב	16) Metzudat David, ibid. מצודת דוד איוב פרק כה
8) Masechet Menachot, 110a תלמוד בבלי מסכת מנחות דף קי עמוד א	17) Sefer Tehillim, 119 תהלים פרק קיט
9) Tosafot, Menachot 110a תוספות מסכת מנחות דף קי עמוד א	18) Bereishit Rabbah, 56 בראשית רבה (וילנא) פרשה נו ד"ה י ויקרא אברהם

(1) תהלים פרק קכב

- (א) שיר המעלות לדוד שמחתי באמרים לי בית יקוק נלך:
(ב) עמדות היו רגלינו בשעריך ירושלם:
(ג) ירושלם הבנויה כעיר שחברה לה יחדו:
(ד) ששם עלו שבטים שבטי יה עדות לישראל להדות לשם יקוק:
(ה) כי שמה ישבו כסאות למשפט כסאות לבית דויד:
(ו) שאלו שלום ירושלם ישליו אהביך:
(ז) יהי שלום בחילך שלוה בארמנותיך:
(ח) למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך:
(ט) למען בית יקוק אלהינו אבקשה טוב לך:

(2) תלמוד ירושלמי מסכת חגיגה פרק ג דף עט טור ד /ה"ו

אמר רבי יהושע בן לוי ירושלם הבנויה כעיר שחברה לה יחדיו עיר שהיא עושה כל ישראל חברים מעתה אפילו בשאר ימות השנה
אמר רבי זעורה ובלבד בשעה ששם עלו שבטים

(3) תלמוד ירושלמי מסכת בבא קמא פרק ז דף ו טור א /ה"ז

כיי דמר ר' יהושע בן לוי ירושלם הבנויה וגו' עיר שמחברת ישר' זה לזה

(4) תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף כו עמוד א

ובשעת הרגל אף על התרומה, מנהגי מילי? אמר רבי יהושע בן לוי: דאמר קרא +שופטים כ'+ ויאסף כל איש ישראל אל העיר כאיש
אחד חברים - הכתוב עשאו כולן חברים.

(5) תלמוד בבלי מסכת תענית דף ה עמוד א

ואמר ליה רב נחמן לרבי יצחק: מאי דכתיב +הושע י"א+ בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר, משום דבקרובך קדוש לא אבוא בעיר? - אמר
ליה, הכי אמר רבי יוחנן: אמר הקדוש ברוך הוא לא אבוא בירושלים של מעלה עד שאבוא לירושלים של מטה. ומי איכא ירושלים
למעלה? - אין, דכתיב +תהלים קכ"ב+ ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחדו.

(6) רש"י בראשית פרק כח

וזה שער השמים - מקום תפלה לעלות תפלתם השמימה. ומדרשו שבית המקדש של מעלה מכון כנגד בית המקדש של מטה:

(7) תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף יב עמוד ב

אמר רבי יהודה: שני רקיעים הן, שנאמר: +דברים י'+ הן לה' אלהיך השמים ושמי השמים. ריש לקיש אמר: שבעה, ואלו הן: וילון,
רקיע, שחקים, זבול, מעון, מכון, ערבות. וילון - אינו משמש כלום, אלא נכנס שחרית ויוצא ערבית, ומחדש בכל יום מעשה בראשית,
שנאמר +ישעיהו מ'+ הנוטה כדק שמים וימתחם כאהל לשבת. רקיע - שבו חמה ולבנה כוכבים ומזלות קבועין, שנאמר +בראשית
א'+ ויתן אתם אלהים ברקיע השמים. שחקים - שבו רחיים עומדות וטוחנות מן לצדיקים, שנאמר +תהלים ע"ח+ ויצו שחקים ממעל
ודלתי שמים פתח וימטר עליהם מן לאכל וגו'. זבול - שבו ירושלים ובית המקדש, ומזבח בנוי, ומיכאל השר הגדול עומד ומקריב עליו
קרבן, שנאמר +מלכים א' ח'+ בנה בניתי בית זבל לך מכון לשבתך עולמים. ומנלן דאיכרי שמים - דכתיב +ישעיהו ס"ג+ הבט
משמים וראה מזבל קדשך ותפארתך.

(8) תלמוד בבלי מסכת מנחות דף קי עמוד א

+דברי הימים ב' ב'+ לעולם זאת על ישראל - א"ר גידל אמר רב: זה מזבח בנוי ומיכאל שר הגדול עומד ומקריב עליו קרבן

(9) תוספות מסכת מנחות דף קי עמוד א

ומיכאל שר הגדול עומד ומקריב עליו קרבן - מדרשות חלוקין יש מי שאומר נשמותיהן של צדיקים ויש מי שאומר כבשים של אש והיינו דאמרין בשמונה עשרה בעבודה ואשי ישראל ותפלתם מהרה באהבה תקבל ברצון ויש אומרים דקאי אדלעיל והשב את העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל, לא מצאתי יותר.

(10) ישעיהו פרק סב

(ו) על חומתיך ירושלם הפקדתי שמרים כל היום וכל הלילה תמיד לא יחשו המזכרים את יקוק אל דמי לכם:

(11) שמות רבה (וילנא) פרשה יח ד"ה ה ד"א ויהי

אמר ר' נחמיה בא וראה אהבתו של הקב"ה על ישראל שהרי מלאכי השרת שהן גבורי כח עושי דברו עשאו הקדוש ב"ה שומרין לישראל, ומי הם מיכאל וגבריאל, שנאמר (ישעיה סב) על חומתיך ירושלים הפקדתי שמרים

(12) תלמוד בבלי מסכת מנחות דף פז עמוד א

כתיב: +ישעיהו ס"ב+ על חומתיך ירושלים הפקדתי שמרים כל היום וכל הלילה תמיד לא יחשו המזכירים את ה' אל דמי לכם - מאי אמרי? הכי אמר רבא בר רב שילא: +תהלים ק"ב+ אתה תקום תרחם ציון; רב נחמן בר יצחק אמר: +תהלים קמ"ז+ בונה ירושלים ה'. ומעיקרא מאי הוו אמרי? אמר רבא בר רב שילא: +תהלים קל"ב+ כי בחר ה' בציון אוה למושב לו.

(13) תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף עה עמוד א

+ישעיהו נד+ ושמתי כדכד שמשותיך - א"ר שמואל בר נחמני: פליגי תרי מלאכי ברקיעא, גבריאל ומיכאל, ואמרי לה: תרי אמוראי במערבא, ומאן אינון? יהודה וחזקיה בני רבי חייא, חד אמר: שוהם, וחד אמר: ישפה, אמר להו הקב"ה: להוי כדין וכדין.

(14) דברים רבה (ליברמן) פרשת שופטים ד"ה יב. כי תקרב

ויד"א עושה שלום במרומיו, אמ' ריש לקיש מיכאל כולו אש וגבריאל כולו שלג ועומדין זה אצל זה ואינון מזיקין זה לזה. אמ' בר קפרא, ומה אם העליונים שאין בהם לא קנאה ולא תחרות ולא שנאה הם צריכין שלום

(15) איוב פרק כה

(ב) המשל ופחד עמו עשה שלום במרומיו:

(16) מצודת דוד איוב פרק כה

(ב) המשל ופחד עמו - גודל הממשלה ומרבית הפחד אשר עם ה' כ"א מהם עושה שלום במערכות השמים לשלא יתנגדו זה לזה בפעולת עולם השפל ולכל ישנו את תפקידם ר"ל לא כשתאמר אתה שאין מערכות השמים נכנעים למקום כי הן יכנעו מפניו אם מיראת הרוממות אם מפחד העונש:

(17) תהלים פרק קיט

(סג) חבר אני לכל אשר יראוך ולשמרי פקודיך:

(18) בראשית רבה (וילנא) פרשה נו ד"ה י ויקרא אברהם

אברהם קרא אותו יראה שנאמר ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה, שם קרא אותו שלם שנאמר (בראשית יד) ומלכי צדק מלך שלם אמר הקב"ה אם קורא אני אותו יראה כשם שקרא אותו אברהם, שם אדם צדיק מתרעם, ואם קורא אני אותו שלם אברהם אדם צדיק מתרעם, אלא הריני קורא אותו ירושלים כמו שקראו שניהם יראה שלם ירושלים